

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Markéta Michaláková

Název práce: Americko-čínské vztahy během první Obamovy administrativy: 2009-12

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jana Sehnálková

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Autorka zkoumá vývoj čínsko-amerických vztahů během prvního volebního období administrativy Baracka Obamy. Podle autorky „Obama společně s Hillary Clintonovou začali vůči ČLR uplatňovat velmi benevolentní přístup, který stavěl hlavně na důležitosti ekonomických vztahů... během první Obamovy administrativy (však) dochází k posunu konceptu přístupu k ČLR od velmi benevolentního k tvrdšímu přístupu a že tato změna proběhla hlavně z důvodu neochoty ČLR spolupracovat na řešení důležitých světových otázek... a kvůli čínským snahám o územní revize (sic) v oblasti Jihovýchodní Asie.“ (s. 5)

Autorka práci uvádí krátkým exkurzem do Bushovy administrativy, neboť na její politiku vůči ČLR Obama velkou mírou navazuje. V další kapitole autorka identifikuje hlavní ideová východiska Obamovy politiky vůči Číně („návrat do Asie“, zodpovědný podíl apod.). V následující kapitole pak autorka popisuje hlavní ideová východiska čínské strany. V poslední kapitole se pak zaměřuje na popis návštěv Hillary Clintonové a Baracka Obamy v ČLR a návštěvy Chu Ťin-tchaa v USA.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma, které si autorka vybrala, je zajímavé. Na obecné úrovni lze s její tezí souhlasit. Problém práce tkví ale v její struktuře – autorka často skáče z tématu na téma, odstavce jsou někdy nelogické, neboť řeší příliš mnoho problémů najednou. Autorka také zůstává spíše na úrovni politických deklamací, zkoumané jevy ale již nepodrobuje hlubší analýze. Dochází tak k poměrně banálním závěrům, jako např. na s. 42 píše, že Obamova administrativa pozvala Jackieho Chana, „aby svou přítomností přispěl k lepšímu obrazu americko-čínského setkání“, na s. 34 „princip harmonického světa se tak stal hlavní strategickou koncepcí, na jejímž základě Čína vnímá světový řád“ či na s. 41, že „pro Obamovu administrativu tak postoj Číny byl v podstatě šokem, neboť on se během svého pobytu v ČLR choval velmi skromně“.

Samotná analýza praxe čínsko-amerických vztahů je redukována jen na popis tří návštěv na nejvyšší úrovni. Takové návštěvy mají většinou především ceremoniální charakter, byť na jejich pozadí úředníci často velmi intenzivně jednají. V práci tak chybí jednání na nižší úrovni, v nichž ale bylo dosaženo částečných úspěchů (např. návštěvy ministra obrany, náměstků různých ministrů apod.). Pro potvrzení autorčiny teze by také bylo vhodné zmínit summit o globálním oteplování v Kodani v r. 2006, kde přes vstřícný postoj Obama s představiteli Číny nenašel společnou řeč. Podobně také autorka nezmiňuje nárůst čínské asertivity (nešlo však o územní revize, jak autorka tvrdí) v Jihočínském moři, spory ohledně severokorejského jaderného programu a potopení lodi Cheonan, které se také staly předmětem vzájemných

čínsko-amerických diskusí. Autorka také opomíjí otázku Tchaj-wanu, americko-čínských vojenských vztahů (a čínského zbrojení) či problémy vzájemných obchodních vztahů, kterým musel Obama čelit (např. kritika outsourcingu, problém čínské měny, otázka amerického dluhu v rukou čínských bank apod.).

V neposlední řadě se domnívám, že nazývat „návrat do Asie“ či „strategické ujištění“ „teoretickými přístupy“ není vhodné – jedná se totiž spíše o strategie.

Autorku lze pochválit za využití velkého množství zdrojů od předních amerických i čínských expertů.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce by si zasloužila kontrolu jazyka – obsahuje poměrně velké množství překlepů a neobratných formulací, které částečně vznikly překladem z anglického jazyka. Úpravu by především zasloužila po stylistické stránce, aby nevznikaly formulace typu „jedna z věcí, kterou unilateralismus kritizuje na multilateralismu, je například zapojení do Mezinárodního trestní soud (sic)...“ (s. 9) či „sám Obama svůj viděl vizi...“ (s. 14).

Autorka pracuje s dostatečným množstvím zdrojů od autorů jak amerických, tak čínských, v textu ale občas chybí odkazy na zdroje citací (např. na s. 42). Domnívám se také, že by bylo lepší použít české transkripce čínštiny – zejména ustálené pojmy, jako je např. Tchaj-wan.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Pokud si autorka kládla za cíl podat informaci o stavu čínsko-amerických vztahů během prvního období Obamovy administrativy, splnila jej jen částečně. Jako hlavní problém práce považuji to, že se autorka drží jen politické rétoriky a jednotlivé jevy, které popisuje, již hlouběji nezkoumá. V samotné analýze také vynechává důležité aspekty čínsko-amerických vztahů. Text by také zasloužil výraznou stylistickou a gramatickou úpravu. I přesto všechny výhrady ale autorka dokládá svou tezi, že v počátcích své administrativě byl prezident Obama vůči Číně vstřícnější. V práci najdeme dílčí argumenty, které dokazují, že s ohledem na čínskou neochotu spolupracovat v mnoha oblastech se Obamova politika postupně mění – nedochází nutně k zásadnímu zhoršení vzájemných vztahů, ale rozhodně nemůžeme hovořit o vřelých vztazích.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Jakým způsobem reagovaly Spojené státy na zvýšenou čínskou asertivitu v Jihočínském a Východočínském moři?

Jakým způsobem ovlivnila finanční krize vzájemné čínsko-americké vztahy?

Jak reflektovala Obamova administrativa čínské navyšování armádního rozpočtu?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově!):

I přes výše zmíněné výhrady práce Markéty Michalákové vyhovuje požadavkům kladeným na bakalářské práce. Proto ji doporučuji k obhajobě s výslednou známkou **dobře**.

Datum: 4. června 2014

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.